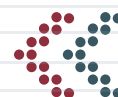

خود تحریمی

افزایش تولید فولاد خام ایران

جهانی فولاد طی گزارشی رسمی تولید فولاد خام ایران را در ماه جولای بارشده ۴/۱ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل اعلام کرد. گفتنی است بر اساس این گزارش ایران همچنان در میان ۱۰ فولادساز برتر جهان است.

فولاد یکی از مهمترین فلزات در صنعت و اقتصاد جهان است و از آن در ساختمان سازی، صنایع خودروسازی، ماشین آلات، صنعت لوازم خانگی، ابزارهای الکتریکی و بسیاری دیگر از صنایع استفاده می شود. تولید فولاد خام به عنوان مرحله اولیه در زنجیره تولید فولاد بسیار اهمیت دارد. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت پیوان؛ انجمن جهانی فولاد (World Steel Association) که فعالیت خود را از سال ۱۹۶۷ آغاز کرده و هم اکنون دفتر مرکزی آن در شهر بروکسل (بلژیک) می باشد با توجه به اهمیت این صنعت کلیدی هر ساله بزرگترین تولیدکنندگان فولاد جهان را بر پایه میزان تولید رتبه بندی می کند که در ایران و ماه جولای (تیرماه، هفتمین ماه سال) آمار از افزایش ۴ درصدی تولید فولاد خیرمی دهد که این روند بدون تردید، جایگاه کشور را در میان ۱۰ تولیدکننده برتر جهان همچنان حفظ می کند. لازم به توضیح است که به تازگی انجمن

شمشیر دولبه صادرات

به پایین ترین حد رسیده که می تواند ضربه ای جدی به اقتصاد این کشور باشد. به عقیده کارشناسان محدودیت صادرات، شمشیری دولبه محسوب می شود که امکان آسیب رساندن به اقتصاد بزرگ چین را دارد و در مقابل ممکن است انتقال زنجیره های تامین به خارج از کشور را با سرعت بیشتری انجام دهد. فعالان بازار بر این باور هستند که هر چند چین بازار عناصری مانند گالیوم و ژرمانیوم را در اختیار گرفته است، ولی ممکن است در آینده کشورهای دیگری جایگزین چین شوند و یا اینکه مواد دیگری به جای این دو عنصر بکار برده شوند.

گالیوم (Gallium) به عنوان فلزی نیمه ادامه پذیر و ورقه پذیر (متالوئید) در دمای معمولی به شکل جامد ظاهر می شود و در دمای بالاتر از ۲۹/۷۶ درجه سلسیوس به مایع تبدیل می شود و در تحقیقات علمی به عنوان عنصری مهم در ساخت مواد نیمه رسانا از آن یاد می کنند. همچنین ژرمانیوم (Germanium) به عنوان عنصری نیمه رسانا در علوم مهمی مانند الکترونیک، فیزیک و اپتیک بکار برده می شود که هر دو این عناصر برای تولید تراشه ها بسیار کاربرد دارند. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت پیوان؛ در شرایط فعلی کشور پهناور چین ۸۰ درصد گالیوم و حدود ۶۰ درصد ژرمانیوم دنیا را تولید می کند و تاکنون توانسته بازارهای بین المللی این دو عنصر بسیار کمیاب و مهم را در اختیار بگیرد. اما طبق آمارهای ارائه شده این کشور به دلیل مقابله با تحریم ها به تازگی صادرات گالیوم و ژرمانیوم را متوقف کرده است. نکته قابل توجه اینکه چین به عنوان دومین اقتصاد برتر جهان با کاهش تقاضا و بحران ساخت مسکن روبرو است، لذا گفته می شود صادرات چین طی سه سال گذشته

ابهام در بازار

با اینکه قیمت سنگ آهن در بازار چین ظرف چند ماه گذشته به بالاترین حد خود رسیده بود، اما مدتی است با افت روبرو شده است. با این روند بدون تردید نگرانی‌های سرمایه‌گذاران در مورد ساخت و سازها و بازار ادامه پیدا خواهد کرد. بر همین اساس بازار واردات سنگ آهن چین (خلوص ۶۲ درصد) در هفته گذشته میلادی به کمتر از ۱۲۰ دلار هر تن CFR رسید.

در بازارهای جهانی شرایط عجیبی بر قراضه حکم فرماست، به نحوی که جمع‌آوری آنها با سرعت بسیار کمی صورت می‌پذیرد و در کنار آن هزینه‌های حمل و نقل نیز بسیار افزایش پیدا کرده است و این وضعیت مقابل کاهش قیمت قراضه را گرفته است. البته باید توجه داشت که میزان تقاضا نیز در ترکیه بسیار پایین آمده و این وضعیت قراضه را در آینده دچار ابهام کرده است. لذا در هفته‌ای که گذشت قیمت قراضه وارداتی ۲۰-۸۰ ترکیه با افت همراه شد و با قیمت ۳۷۵ دلار هر تن CFR معامله شد. همچنین قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن هم به قیمت ۳۳۹ دلار هر تن FOB افت داشت. متوسط قیمت قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز در قیمت ۳۸۵ دلار هر تن CFR به ثبت رسید.

بیلت صادراتی فوب دریای سیاه در قیمت ۴۷۲/۵ دلار هر تن FOB دریای سیاه باقی ماند. همچنین در بازار داخلی چین قیمت بیلت به ۴۸۳ دلار هر تن در کارخانه رسید. گفتنی است که بیلت وارداتی به چین نیز افزایش داشت و در قیمت ۴۷۲ دلار هر تن CFR ثبت شد. لازم به توضیح است، در بازار واردات جنوب شرق آسیا نیز قیمت بیلت افزایش نشان داد و تا قیمت ۵۱۷ دلار هر تن CFR شنیده شد. این محصول در بازار ایران با کاهش تقاضا روبرو شد که نتیجه آن افت قیمت شمش بود.

در چین متوسط قیمت میلگرد صادراتی بانرخ ۵۳۱ دلار هر تن FOB اعلام شد. آخرین قیمت میلگرد در بورس شانگهای نیز با افتی نسبی به ۵۱۵ دلار هر تن رسید. لازم به توضیح است که قیمت میلگرد صادراتی ترکیه نیز هفته گذشته در ۵۶۷/۵ دلار هر تن FOB بدون تغییر باقی ماند. همچنین در بازار داخلی آمریکا میلگرد در ۸۵۵ دلار هر تن در کارخانه ثبت داشت و در بازار داخلی اروپا نیز میلگرد در ۵۸۰ یورو هر تن در کارخانه ثبت شد. در بازار ایران میزان تقاضای میلگرد با افت همراه بود، لذا قیمت آن نیز سیر کاهشی داشت. اما تیر آهن هم همین وضعیت را داشت، چون تقاضای آن کم و قیمت نیز نزولی بود و در نهایت با اینکه گالوانیزه تغییر محسوسی نداشت، ولی بازار آن ضعیف بود.

در پایان

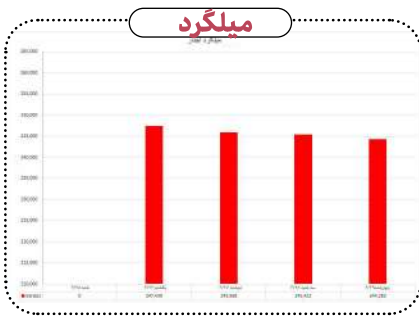
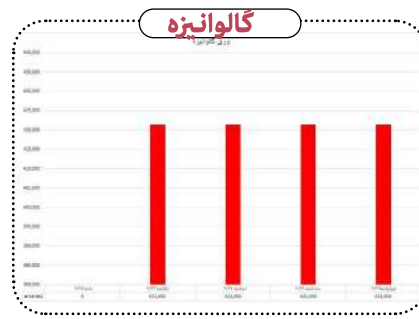
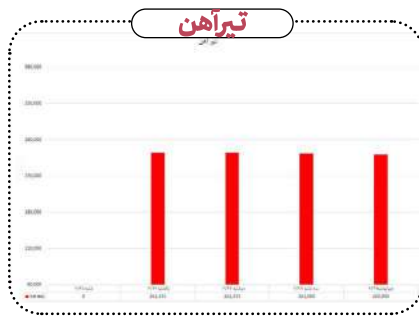
بازار جهانی شرایط خاصی را سپری می‌کند. به عقیده کارشناسان در اواخر سال میلادی بازار رونق خوبی خواهد داشت. از طرف دیگر چین تلاش می‌کند تا دوباره بازار مسکن را فعال کند و به نظر می‌رسد در ماه‌های آینده چنین اتفاقی خواهد افتاد. در بازار داخلی ایران نیز ابهاماتی مانند وضعیت پول‌های آزاد شده، شرایط بازار ارز و کمبود نقدینگی همچنان وجود دارد که باعث کاهش تقاضا شده است.

یادداشت سردبیر

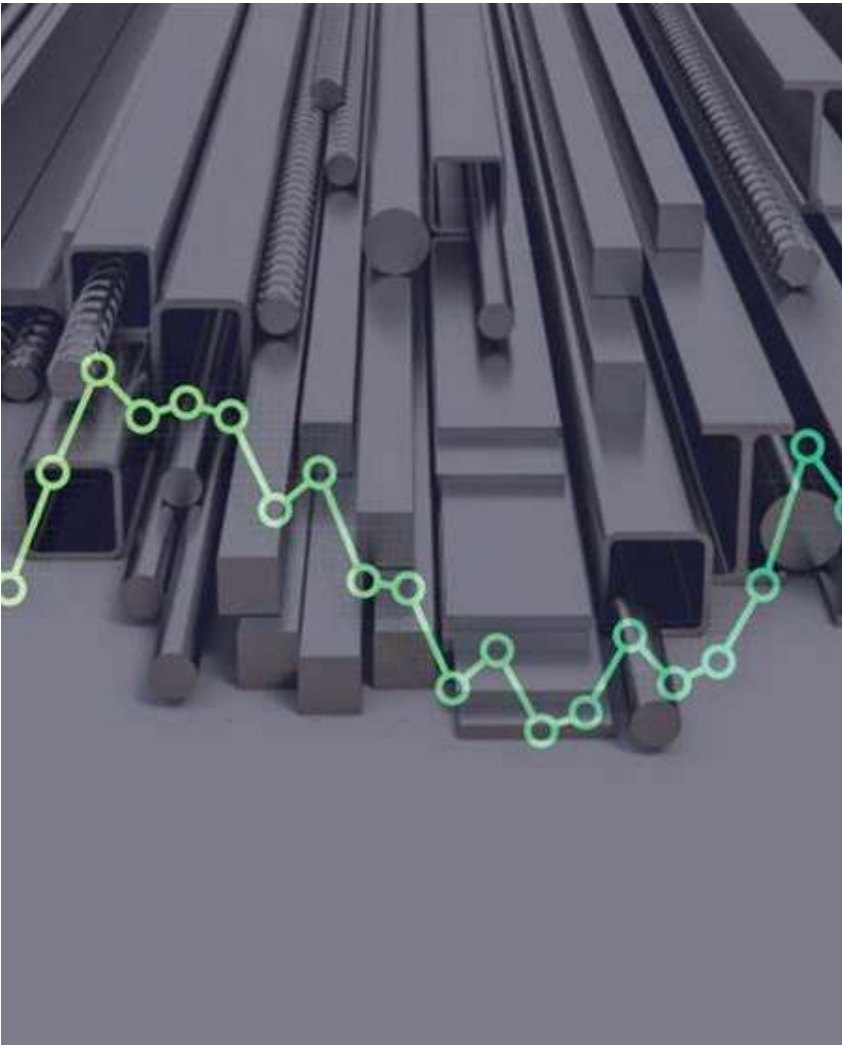
تابستان سخت فولادی‌ها

فصلی که گذشت با کاهش تقاضا و افت قیمت آهن آلات در بازار داخلی همراه بود تا نتیجه آن یک تابستان دشوار و سخت برای بازار فولادی‌ها باشد. تقریباً قیمت همه محصولات مرتبط با این صنعت از کاهش برخوردار بود که می‌توان از آن به عنوان جدی‌ترین معضل فولادی‌ها در تابستان یاد کرد. به تعبیری کاهش تقاضا در تابستان چالش جدی فولادی‌ها بود و این موضوع منجر به کاهش قیمت اکثر مقاطع فولادی در بازار شد. البته به گفته کارشناسان قیمت‌ها از افت سنگین همچون زمستان ۱۴۰۱ برخوردار نشد، ولی باید پذیرفت که فروشندگان داخلی تحت شرایط خاص مجبور شدند بارها قیمت محصولات خود را کاهش دهند. این در حالی است که محصولات فولادی در بازارهای جهانی نیز تابستان خوبی را سپری نکردند و کاهش تقاضا از سوی چین باعث کاهش شدید قیمت هادر بازارهای کشورهای دیگر نیز شد. برخی متخصصان در حوزه بررسی بازارهای جهانی اعتقاد دارند که رکود بخش ساخت و ساز چین منجر به کاهش تقاضا و به دنبال آن کاهش قیمت محصولات فولادی و به ویژه میلگرد شده است. در مجموع محصولات فولادی تابستان پر نوسانی را پشت سر گذاشتند و بازار در سه ماهه تابستان روند ریزشی را تجربه کرد. در همین حال باید گفت که در بازار داخلی شرایط برق نیز تا حدود زیادی بر این موضوع تأثیر گذاشت به نحوی که به ویژه در مرداد ماه تولیدکنندگان شرایط بسیار سختی داشتند. آمار بورس به خوبی این موضوع را نشان می‌دهد در مرداد ماه سال گذشته بالغ بر یک میلیون تن عرضه در بورس صورت گرفته در حالی که در مرداد ماه امسال این رقم به ۸۵۰ هزار تن رسید. بر همین اساس می‌توان گفت که تولید فولاد در داخل تا حدودی در شرایط نزولی قرار گرفت که مهمترین دلیل آن در کنار عوامل دیگر، چالش تامین انرژی است. متأسفانه سیاستگذاران و متولیان امور اولین جایی که برای صرفه‌جویی انرژی در نظر می‌گیرند صنایع است و همین نگاه باعث تحت فشار قرار گرفتن فولادی‌ها می‌شود. بنابراین رونق بازار فولاد ایران و رهایی این صنعت از رکود، منوط به برنامه‌ریزی‌های اصولی، منطقی و استاندارد است.

عوامل تاثیرگذار بر قیمت آهن و مقاطع فولادی (بخش اول)

محمد رضا موسایی
مهندس فروش

آهن آلات به سبب اهمیت بسیار زیادی که در صنایع مختلف کشور دارند، همواره در مرکز توجه قرار داشته اند، به گونه ای که با ایجاد نوسان در قیمت آن ها، تلاطم زیادی در بازار ایجاد خواهد شد. عوامل متعددی وجود داشته که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم بر کاهش و یا افزایش قیمت آهن آلات و محصولات فولادی تاثیرگذارند. این نوسانات قیمتی پیامدهایی نظیر کاهش تقاضا، عدم ثبات بازار و نیز رکود در تولید را می تواند به دنبال داشته باشد. در ادامه به طور مفصل به بررسی دلایل مؤثر بر نوسانات قیمت آهن آلات و مقاطع فولادی خواهیم پرداخت.

آگاهی از نحوه رفتار بازار و توانایی پیش بینی مناسب از قیمت آینده محصولات فولادی، می تواند در انجام معاملات و نیز سرمایه گذاری بر روی آن ها بسیار مؤثر باشد. اما این رفتارهای بازار و نوسانات قیمت مقاطع فولادی از یک سری عوامل سرچشمه می گیرند که شناخت این عوامل، زمینه ساز یک معامله و سرمایه گذاری مطمئن بر روی آهن آلات خواهد شد. در ادامه برخی از مهم ترین عوامل مؤثر بر نوسان قیمت آهن آلات بررسی خواهند شد.

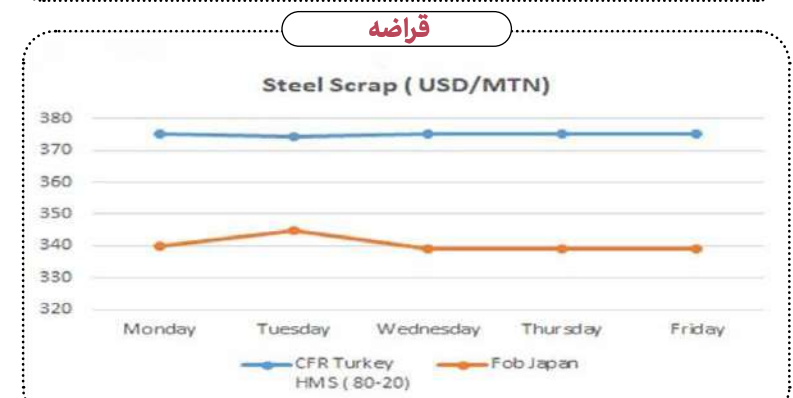
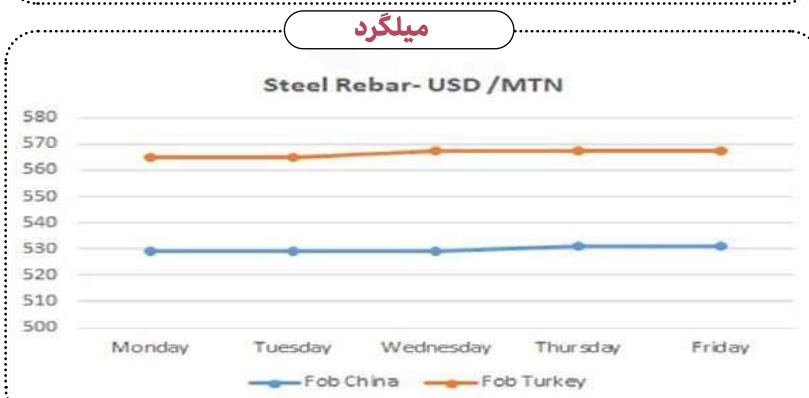
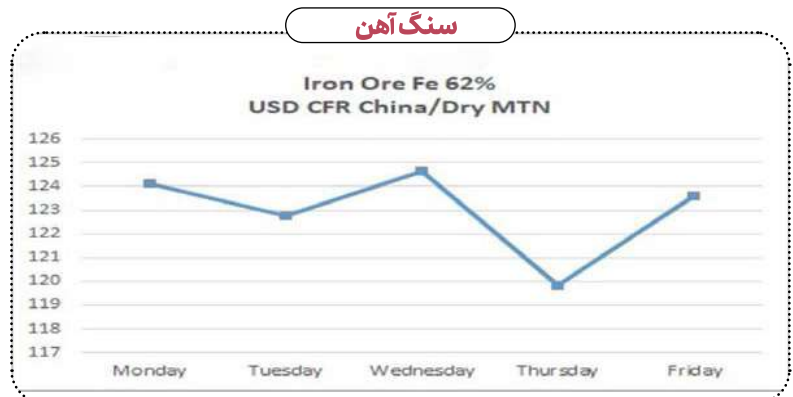
اثر نفت بر نوسانات قیمت آهن آلات

نفت به عنوان مهم ترین صنعت کشور، حجم عظیمی از صادرات را به خود اختصاص داده است. قیمت نفت به دلیل وابستگی صنایع مختلف به آهن آلات، به طور مستقیم بر آن تأثیر می گذارد. ضمن اینکه، قیمت محصولات نفتی مانند بنزین و گازوئیل که اصلی ترین عنصر در صنایع حمل و نقل هستند، به صورت غیرمستقیم بر قیمت مقاطع فولادی اثرگذار هستند. چراکه خرید و فروش آهن آلات، جابجایی آن ها از کارخانه و تحویل به دست مشتریان را در پی دارد.

تأثیر حمل و نقل بر نوسان قیمت آهن

خرید و فروش مقاطع فولادی ملزم به حمل آن ها از کارخانه ها به بنگاه های معاملاتی و یا به دست مشتریان است. بنابراین قیمت سوخت و کرایه های حمل و نقل می توانند دو عامل تاثیرگذار بر نوسان قیمت آهن آلات باشند. ضمن اینکه، حمل مواد اولیه به کارخانه ها برای تولید محصولات فولادی را هم باید مدنظر قرار داد و این مواد اولیه حجمی چند برابر حجم محصولات را داشته و طبیعتاً هزینه حمل و نقل آن ها نیز قابل توجه خواهد بود.

نگاهی به بازارهای جهانی به روایت نمودار (هفته گذشته)

کیوان جعفری طهرانی

تحلیلگر ارشد صنعت

خود تحریمی (بخش اول)

سال ۲۰۱۰ میلادی هندوستان روی صادرات سنگ آهن عوارض صادراتی ۴۰ درصدی وضع کرد، سیاستی که صنعت سنگ آهن این کشور را نابود کرد. با توجه به اینکه دولت باعث شد سرمایه گذاری در این حوزه کاهش یابد و بلافاصله ظرف چند سال سعی در جبران آن برآمدند و آن را به ۳۰ درصد کاهش دادند. سپس از ۲۰۱۴ به بعد، عوارض را محدود به عیار ۵۸ به بالا کردند با این توجیه که عیارهای بالا مورد مصرف داخلی قرار گیرند. در ادامه صنعت سنگ آهن هند شکوفا شد، طوری که در سپتامبر ۲۰۲۰ در اوج کرونا سازمان زمین شناسی این کشور اعلام کرد که توانسته ذخایر قطعی سنگ آهن خود را از ۲۲ میلیارد تن که ۹۰ درصد آن راهماتیت تشکیل داده بود، به ۳۳ میلیارد تن برساند. در این بین ۱۱ میلیارد تن ذخایر جدید کشف شده برخلاف تصور مگنتیت بود و حالا هندوستان با ۳۳ میلیارد تن ذخایر قطعی سنگ آهن جزو بزرگان عرصه ذخایر سنگ آهن دنیا قرار گرفته است. به این ترتیب اینها همه به سیاستگذاری های درست کشورها برمی گردد. همانطور که مطرح شد هندوستان تا متوجه شد که اشتباه کرده خیلی سریع به اشتباه خود پی برد و عقب نشست.

سیاست های اینچینی جزو رده ۲۰ به بعد هستیم. تولیدکننده ها از وضع عوارض مالیاتی ضرر و زیان زیادی می بینند، این اتفاق باعث می شود که نه تنها به صادرات خسارت و حشتناکی وارد شود، بلکه بسیاری از شرکت ها هم صدمه ببینند. در واقع خیلی از شرکت هایی که درگیر صادرات محصول خود هستند (شامل شرکت های بورسی دولتی و خصوصی) ضرر سنگینی خواهند دید. دلیل این مساله هم این است که ارزش آوری آنها و ارزش سهام شان در میان مدت یعنی بین ۶ تا ۹ ماه کاهش خواهد شد. کاهش صادرات روی تراز تجاری این شرکت ها ظرف همین مدت کوتاه منعکس خواهد شد و سودآوری شرکت ها به دلیل کاهش صادرات روند نزولی به خود می گیرد، امری که باعث می شود ضرر و زیان به عموم مردم که سهامداران این شرکت ها هستند وارد شود و بخش خصوصی به شدت تحت فشار قرار گیرد.

در مورد وضعیت ایران نیز ما ۱۰ سال است در مورد وضع عوارض صادراتی سنگ آهن و مواد خام بحث داریم، موضوعاتی که باعث می شود سرمایه گذاری ها کاهش یابد و به مشکل بخوریم. در حالی که سال ۲۰۱۰ هندوستان ظرف مدت کوتاهی یعنی چند سال متوجه شد و سیاستش را تغییر داد اما ما مدت ها است که برای حلش مقاومت می کنیم. متاسفانه وقتی هر از چند گاهی وزیر عوض می شود این موضوع هم به عنوان یک بحث جدید مطرح شده و دوباره وارد موضوع عوارض می شویم. این در حالی است که مایک زمانی از نظر صادرات مواد معدنی در جایگاه ششم جهان بودیم، اما امروز با

هشدار سازمان جهانی توسعه و همکاری اقتصادی

چون با افزایش نرخ های بهره بانکی، فعالیت های تجاری هم تحت تاثیر قرار می گیرند. سازمان OECD که دفتر آن در پاریس قرار دارد، رشد اقتصادی سال ۲۰۲۴ را کمتر از ۳ درصد دانست و طی گزارشی از قول راشاتودی (Russia Today) رسماً اقتصاد جهان در سال آینده راضعیف، همراه با بحران مالی توصیف کرد و همچنین هشدار داد که بالا رفتن نرخ بهره با هدف مهار تورم باعث آسیب جدی به اقتصاد جهانی می شود. گفتنی است، شبکه خبری ۲۴ ساعته روسی راشاتودی (RT) در ۱۰ دسامبر ۲۰۰۵ تاسیس شده است.

سازمان جهانی توسعه و همکاری اقتصادی در سال ۱۹۶۱ تاسیس شد و هم اکنون با ۳۷ عضو، متعهد به اصول دموکراسی و اقتصادی آزاد فعالیت می کند. این سازمان در ابتدا با هدف بازسازی اروپا (بعد از جنگ جهانی دوم) با نام اختصاری OEEC فعالیت خود را آغاز کرد، اما با گسترش فعالیت های خود به حوزه کشورهای غیراروپایی، به نام OECD معروف شد. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت پیوان؛ سازمان توسعه و همکاری اقتصادی به تازگی پیش بینی کرده که اقتصاد جهانی در آینده با رونق اندکی همراه خواهد بود،

کابوس فولادسازان

واقع کمبود انرژی به کابوسی برای اهالی فولاد تبدیل شده است که برای آن چاره ای هم اندیشیده نمی شود. به گفته کارشناسان در شرایط فعلی ۹۵ درصد اقلام مصرفی تولید فولاد در داخل انجام می شود که موفقیتی بزرگ به حساب می آید و از طرفی دیگر ماشین آلات نیز با همت و برنامه ریزی مهندسان داخلی تولید می شوند و در این بین تنها بخشی از خط تولید از کشور هند وارد می شود. فعالان بازار بر این باورند که با توجه به بحران انرژی فولادسازان، دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴ عملی نخواهد شد و در وضعیت کنونی تنها تعامل با کشورهای توسعه یافته و تقویت اقتصاد، امکان دستیابی به چنین هدفی را مهیا می کند.

طبق هدف گذاری فولادسازان قرار است میزان تولید کشور تا سال ۱۴۰۴ به اندازه ۵۵ میلیون تن برسد که با وجود منابع عظیم و پتانسیل بالای ایران، دستیابی به چنین هدفی با برنامه ریزی دقیق، دور از دسترس نیست. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت پیوان؛ هر چند در ایران منابع اولیه وسیعی شناسایی و در حال استخراج هستند، ولی به گفته فعالان فولادی، این صنعت با کمبود شدید انرژی روبرو است، به نحوی که ۳ ماه در تابستان و ۳ ماه در زمستان این مشکلات به اوج خود می رسند و در حالی که میزان اندکی از برق و گاز را مصرف می کنند، ولی همواره با قطع انرژی روبرو هستند که این روند مقدار تولید کارخانه ها را به حداقل رسانده است. در